

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea Legii nr. 192/1998 privind
Comisia Națională a Pieței Financiare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192/1998, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 131 din 8 aprilie 2022) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, scopul proiectului este optimizarea și eficientizarea procesului de emitere și aplicare a actelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu caracter individual, în vederea asigurării reușite a obiectivelor activității Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare Comisia Națională), având în vedere intrarea în vigoare la 1 aprilie 2019 a Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Astfel, la operarea amendamentelor prin proiectul de lege, se vor corela prevederile Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192/1998 cu cele ale Codului administrativ, fiind eliminate ambiguitățile în aplicare.

Atenționăm că la examinarea proiectului de lege urmează a se ține cont de unele legi adoptate și de existența altor proiecte de legi care se află la etapa de promovare în cadrul Guvernului, care conțin/pot conține norme juridice de modificare a aceluiași act normativ sau conexe activității Comisiei Naționale (ex. a se vedea Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative; proiectul de lege pentru modificarea Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192/1998 (nr. 122 din 05 aprilie 2022); proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 179/MF/CNPF/2021); proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 704/MF/CNPF/2020); proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 345/MF/CNPF/2022).

Concomitent, atragem atenția asupra următoarelor.

La art. 4 alin. (2), norma juridică propusă urmează a fi exclusă, deoarece modificări similare se conțin în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 179/MF/CNPF/2021), elaborat de către Comisia Națională, care este promovat în prezent de către Ministerul Finanțelor în cadrul Guvernului.

La art. 5, din prevederile propuse în alin. (3) nu este clar statutul acordurilor bilaterale sau multilaterale de cooperare care ar putea fi încheiate de către Comisia Națională cu alte autorități de supraveghere din alte state. Astfel, dispozițiile proiectului nu specifică dacă acordurile vor constitui sau nu tratate internaționale, care cad sub incidența Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și a Regulamentului privind mecanismul de încheiere,

aplicare și încetare a tratatelor internaționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

În vederea excluderii confuziilor cu privire la statutul acordurilor care se intenționează a fi încheiate, la art.5 se propune substituirea textului „alineatele (3) și (4)” cu textul „alineatele (3), (4) și (5)”, și expunerea acestora în următoarea redacție:

„(3) Cooperarea națională și internațională ce ține de competența Comisiei Naționale se desfășoară pe principiul asistenței reciproce, conform legislației Republicii Moldova, în baza acordurilor de colaborare și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(4) Comisia Națională poate să încheie acorduri de colaborare, altele decât tratatele internaționale și să realizeze schimbul de informații cu autoritățile de supraveghere din alte state, cu condiția că informațiile comunicate să beneficieze de garanții ale secretului de stat, comercial și profesional cel puțin echivalente cu cele stabilite de legislația Republicii Moldova. Acordurile de colaborare vor stabili că informațiile confidențiale transmise pot fi divulgate doar cu acordul expres al Comisiei Naționale.

(5) Informațiile provenite dintr-un alt stat vor putea fi divulgate numai cu acordul expres al autorității care le-a furnizat și, după caz, exclusiv în scopul pentru care s-a dat acest acord.”

La art. 6 se va concretiza alineatul în care se intervin cu modificări, deoarece articolul este compus din mai multe alineate. Subsidiar, la art. 6 lit. h), normele propuse la alineatele doi și trei urmează a fi excluse, deoarece prevederile alineatului doi se conțin în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 704/MF/CNPF/2020), iar prevederile alineatului trei se conțin în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 179/MF/CNPF/2021), proiecte elaborate de către Comisia Națională, care sunt promovate în prezent de către Ministerul Finanțelor în cadrul Guvernului.

La art. 8, în normele juridice propuse la litera q), urmează a fi revăzute prevederile ce țin de substituirea cuvintelor „în valori mobiliare” cu textul „fondurilor de pensii facultative”, ținând cont de norme similare propuse în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 704/MF/CNPF/2020), elaborat de către Comisia Națională, care este promovat în prezent de către Ministerul Finanțelor în cadrul Guvernului.

Comunicăm despre necesitatea revizuirii art. 9 alin. (1) lit. d), art. 23 alin. (2) și (3), precum și art. 29, având în vedere că cuvintele „se introduc” nu sunt caracteristice limbajului normativ, prin urmare, acestea se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”. La fel, la art. 9, urmează a fi remediată eroarea tehnică de numerotare a normelor de completare.

La art. 9 alin. (1) lit. h¹), propunem ca Comisia Națională să desemneze, *prin concurs*, societatea de registru cu care emitentul de valori mobiliare, ce a încălcat regulile stabilite de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare, este obligat să semneze contractul de ținere a acestui registru, cu respectarea

principiilor asigurării concurenței, eficienței, transparenței, tratamentului egal, nediscriminării. Or, potrivit normelor constituționale consacrate la art. 126, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.

Referitor la propunerea de completare a art. 9 cu alin. (1³) ce vizează perioada administrativă de control a participantului profesionist la piața financiară nebancară care nu va depăși de 125 de zile lucrătoare menționăm că, potrivit art. 60 alin. (1) din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Totodată, potrivit art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile, iar potrivit art. 60 alin. (5) din Codul administrativ în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

În context, opinăm ca propunerea respectivă urmează a fi exclusă din proiect și supusă dezbaterilor pe platforma parlamentară în contextul grupului de lucru dedicat ajustării Codului administrativ.

Cu referire la art. 17, menționăm că această normă nu este previzibilă și clară, având în vedere că nu este prevăzută care va fi modalitatea prin care Comisia Națională poate contracta sau dispune contractarea serviciilor specializate ce va respecta, nemijlocit, principiul transparenței, asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale, tratament egal, imparțialitate, nediscriminare, proporționalitate, în privința tuturor ofertanților.

Complementar, în vederea asigurării transparenței și previzibilității procedurii de contractare a serviciilor specializate, autoritatea de supraveghere o poate detalia într-un regulament propriu.

Cu referire la completările de la art. 20 cu alin. (1¹) - (1³), care vizează norme speciale derogatorii de la Codul administrativ privind incidente procedurale ce pot avea loc în cadrul desfășurării unei proceduri administrative (conexare, prelungire, suspendare, reluare și finalizare, etc.), menționăm că potrivit art. 63 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv. Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.

Totodată, potrivit art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului Cod numai dacă această reglementare este absolută necesară și nu contravine principiilor prezentului Cod.

Atenționăm că prevederile Codului administrativ determină deja statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Având în vedere raționamentul degrevării organului colegial de sarcina incidentelor pur procedurale, fără a aduce atingere principiilor consacrate de Codul administrativ, Nota informativă urmează a fi completată corespunzător în vederea expunerii detaliate a problematicii punerii în executare a normelor Codului administrativ în cazurile organelor colegiale, inclusiv și impactul normelor speciale asupra drepturilor și obligațiilor participanților în procedura administrativă.

În același context, cu referire la art. 20 alin. (5), considerăm că Nota informativă la proiectul de lege nu oferă explicații de rigoare cu privire la necesitatea Comisiei Naționale de a institui propriul regulament privind procedurile administrative de inițiere, desfășurare, prelungire, suspendare, reluare și finalizare ale acestora. Or, art. 2 alin. (2) din Codul administrativ permite instituirea normelor speciale derogatorii numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului Cod. În acest context propunem excluderea alin. (5) din art.20.

Cu referire la completarea alin. (2) din art. 22, atragem atenția asupra faptului că potrivit prevederilor legale actuale din cuprinsul art. 172 și art. 214 din Codul administrativ suspendarea poate fi dispusă doar cu referire la actele administrative individuale contestate. Opus cazului actelor administrative individuale, suspendarea cărora este reglementată expres de către Codul administrativ în privința actelor administrative normative, această posibilitate nu este prevăzută.

Referitor la completarea art. 22 cu alin. (3¹), nu este clar care va fi impactul normei speciale derogatorii de la procedura administrativă consacrată de Codul administrativ asupra participanților la piața financiară nebanară și dacă aceasta va prevedea și asigura drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă, respectiv considerăm oportună excluderea normei derogatorii din proiect.

La art. 23 alin. (1) considerăm necesar de revizuit modificările efectuate, având în vedere că Codul administrativ reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acestuia, în acest sens propunem substituirea textului „Legea contenciosului administrativ și conform cerințelor prezentei legi” cu următorul text „Codul administrativ și a prezentei legi”.

La art. 23 propunem de exclus alin. (1¹), deoarece conține prevederi ce dublează reglementările din Codul administrativ. În acest context, alin. (1²) va

deveni alin. (1¹), respectiv, va fi necesară modificarea referințelor care se fac la art. 23 alin. (2) și alin. (3) din „alin. (1²)” în „alin. (1¹)”.

Adițional, se propune de exclus normele ce vizează modificarea alin. (3), deoarece se repetă.

Aferent art. 23 alin. (5), remarcăm faptul că enunțul cu care se completează aliniatul constituie o normă ce anihilează efectele juridice, prevăzute la art. 171 alin. (4) din Codul administrativ și care se produc *de jure* prin depunerea unei cereri de suspendare a executării actului administrativ individual. Astfel, considerăm oportun ca Nota informativă la proiect să conțină argumente în susținerea necesității practice, ținând cont de specificul domeniului de reglementare, în existența reglementării speciale de derogare de la prevederile Codului administrativ. Totodată, menționăm că norma respectivă este o garanție oferită de către legiuitor persoanei care contestă un act administrativ individual, care în unele cazuri, prin lipsa posibilității suspendării imediate a actului contestat ar putea suferi un prejudiciu substanțial și irecuperabil. Astfel, pentru a evita unele situații imprevizibile și inechitabile, se propune completarea alineatului respectiv din proiect cu o prevedere suplimentară care ar permite o suspendare a actului administrativ încă din faza procedurii prealabile în condițiile în care persoana care contestă actul respectiv este dispusă să ofere o cauțiune susceptibilă de a acoperi eventualul prejudiciu produs prin suspendarea actului dat.

Cu referire la normele alin. (6) din art. 23, considerăm oportun ca Nota informativă să includă explicații de rigoare cu privire la necesitatea modificării termenului de 3 zile lucrătoare în 5 zile lucrătoare pentru ca Comisia Națională să depună referința asupra cererii de suspendare a executării actului Comisiei Naționale, or conform art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la interpretarea actului normativ se va ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau emis actul normativ.

Referitor la propunerile de la art. 23 alin. (13) și alin. (14), norma propusă nu este proprie unui act normativ special și comportă un caracter general care necesită a fi prevăzut în Codul administrativ. Semnalăm că potrivit regulilor de tehnică legislativă, în procesul de creație legislativă nu este admisă reglementarea juridică a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative, dublajul normativ fiind inadmisibil. Potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Se remarcă că amendamentul vizează și includerea obligativității instanței de a dispune modul de întoarcere a executării, însă norma vine întru desfășurarea unei norme deja existente în Codul administrativ. În acest sens, opinăm ca propunerile respective urmează a fi excluse din proiect și supuse dezbaterilor pe platforma parlamentară în contextul grupului de lucru dedicat ajustării Codului administrativ.

Adițional, cu referire la alin. (15) din art. 23, ce vizează încasarea cheltuielilor suportate de Comisia Națională, și după caz, prejudiciul în corespundere cu cererea formulată de acesta, propunem excluderea acestuia, în condițiile în care, art. 24 alin. (2) din Codul administrativ prevede obligația participantului care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință să răspundă potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Cu referire la art. 29 din proiect, atenționăm că Codul contravențional nr. 281/2008, la art. 304, prevede deja interdicțiile și sancțiunile aplicabile participanți la piața financiară nebancară la încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebancară. În acest sens, art. 304 alin. (3) din Codul contravențional specifică expres că neprezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale. Având în vedere cele expuse mai sus, propunem excluderea completărilor de la art. 29.

În contextul celor expuse, Guvernul susține proiectul de lege înaintat cu titlu de inițiativă legislativă, care urmează a fi îmbunătățit conform propunerilor menționate mai sus.